

delsdepartement vilde blive et autoriseret Talerør for en ringe Del af Handelsstanden. Jeg tror, det ærede Medlem kan berolige sig i saa Henseende, jeg tror, jeg kan bestemt love, at det skal det ikke blive, men Handelsdepartementet skulde tværtimod være det Sted, hvor et Talerør fra den hele danske Købmandsstand skulde munde ud.

Jeg tror, det ærede Medlem i Virkeligheden har indrømmet Rigtigheden af, at der i alle Lande findes en Repræsentation for Handelen i Regeringen. At der i de nordamerikanske Fristater ikke findes noget særligt Handelsministerium, kan jo gerne være, det er vistnok ganske rigtigt, jeg tvivler ikke om, at det ærede Medlem har undersøgt det nøje, men det viser alligevel slet ikke, at Handelsstanden i Nordamerika ikke har et særligt Organ gennem et Ministerium, som beskæftiger sig med dens Sager, fordi det muligvis ikke bærer Navn af særligt Handelsministerium. I alt Fald tror jeg, at hvis det, at Nordamerika intet Handelsministerium har, skal være afgørende for denne Sag, hvad jeg i øvrigt ikke synes, det bør, bør dette Punkt nærmere oplyses. For de øvrige Lande er Tilfældet det, at der er et saadant Handelsministerium, og jeg synes ikke, det kan være saa rent splittergalt at bede om et Handelsdepartement her, hvis vi ikke have Raad til at have et Handels- eller Næringsministerium her i Landet, naar man i andre Lande har anset det for fornødent at gaa langt, langt videre i denne Henseende. Den Omstændighed, at det britiske Handelsdepartement, „board of trade“ tillige har Jærnbanelaksterne under sig paa Grund af, at det er private Jærnbaner — et Forhold, der er velbekendt — synes jeg ikke forandrer Karakteren af dette Ministerium som Handelsministerium, saa det forekommer mig altsaa, at det ærede Medlems Udtalelser i den Henseende nærmere indeholde en Bekræftelse end en Benægtelse af Rigtigheden af, at Handelsstanden er repræsenteret ved et særligt Organ i Regeringen paa den ene eller den anden Maade i de forskellige Lande.

Naar det ærede Medlem siger, det vil være vanskeligt at være Erhvervsminister, om jeg maa udtrykke det saaledes, for de Erhverv, som ikke berøre Landbruget og Fiskeriet, altsaa særlig Handel, Haandværk og Industri, fordi deres Interesser ikke stemme, og de undertiden stride mod hinanden, saa kan jeg dog ikke tro, at det i Virkeligheden kan være nogen Hindring;

da det samme jo finder Sted andre Steder. I Tyskland er, saa vidt jeg ved, Ministeriet for Handel og Gewerbe netop et samlet Ministerium for disse Erhvervs Vedkommende, og hvis de ere adskilte, synes jeg ikke, Forholdet vil blive bedre. Hvis Handel, Industri og Haandværk fik hver sit Ministerium, ville Modsætningerne snarere skærpes, snarere blive vanskeligere at forene, hvis de overhovedet ere til Stede i noget nævneværdigt Omfang, end hvis de vare repræsenterede i den samme Person. Der er ikke nogen Minister, der ikke har daglig at repræsentere højst modstridende Interesser og søge at finde den rigtige Vej, idet Interesser altid staa mod Interesser i det menneskelige Liv og ved Afgørelsen af menneskelige Forhold, særlig Forretningsforhold.

Det ærede Medlem fremdrog et Andragende fra gamle Dage, hvori man beder om at faa en Nedsættelse af sin Told, og anførte, at man i særdeles høflige Udtryk anmodede den daværende Regering om Toldens Nedsættelse til det halve. Det morede mig meget at høre den gammel-dags Stil, og jeg synes, det maatte være ganske rart at være Minister den Gang, fordi man var saa overordentlig høflig mod de paagældende Autoriteter — skønt jeg for øvrigt ikke særlig har noget at beklage mig over. Det kan være meget rart at faa alle disse Ærbødighedstitulaturer i Forvejen, kun kan jeg aldeles ikke forstaa, at den sidste Omstændighed, at Folk den Gang vare saa høflige, naar de bade om Toldnedsættelse — hvad jeg tror, man ogsaa kunde faa dem til at være nu, endogsaa i næsten tilsvarende Grad som i det Dokument, der blev oplæst, naar man stillede dette som Betingelse for at faa, hvad de bade om — hvad det har med den foreliggende Sag at gøre. Men Historien var meget morsom, og det ærede Medlem skal have Tak for den, men jeg synes ikke, at det kan svække Lovforslagets Styrke, hvis det ellers maa erkendes at have nogen Styrke.

Jeg skal ende med at udtale min levende Beklagelse, hvis det høje Ting ikke maatte finde Anledning til at gaa ind paa det Forslag, som Regeringen efter Handelsstandens Ønske har fremsat. Jeg skal samtidig udtale min Erkendtlighed for, at man dog har erklæret sig villig til, hvis man ikke skulde kunne gaa ind paa dette Forslag, at tage under Overvejelse og under mere velvillig Overvejelse et Forslag, der søger at bringe Handelsstandens Interesser